

Súd: Okresný súd Bratislava V  
Spisová značka: 22P/103/2019  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519202328  
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Anna Križáková  
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2022:1519202328.12

## Uznesenie

Okresný súd Bratislava V v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Annou Križákovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. P., narodené XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - E. I., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. 8, J., zastúpená: Mgr. Mária Argirová, bytom Vlastenecké námestie 10, Bratislava, a otec - C. P., narodený XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, D. I., zastúpený advokátom: JUDr. Róbert Dupkala, so sídlom Radlinského 51, Bratislava, za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava V, so sídlom Prokofievova 4, Bratislava, na návrhy matky o zákaz styku a ex offo o nariadenie dohľadu, takto

### rozhodol:

I. Súd konanie o návrhu matky o zákaz styku otca s maloletým **z a s t a v u j e** .

II. Súd ukladá výchovné opatrenie maloletému C. P., nar. XX.XX.XXXX tak, že určuje nad jeho výchovou **d o h ľ a d** .

III. Súd **z r u š u j e** výrok rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 22P/350/2010-929 zo dňa 07.05.2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č.k. 11CoP/423/2014-981 zo dňa 05.05.2015 o styku otca s maloletým C..

IV. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 03.06.2019, podaným tunajšiemu súdu dňa 04.06.2019, sa matka domáhala zákazu styku otca s maloletým C., ako aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže styk otca s maloletým. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 22P/ 103/2019-19 zo dňa 10.06.2019 súd vylúčil časť návrhu matky, ktorou sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, na samostatné konanie, ktoré bolo vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 22P/109/2019.

2. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 22P/103/2019-21 zo dňa 13.06.2019 súd konanie zastavil podľa § 159 CSP a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie matka. Krajský súd v Bratislave svojím uznesením č. k. 11 CoP/271/2019-38 zo dňa 13.08.2019 uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Návrhom zo dňa 21.11.2019, doručeným tunajšiemu súdu dňa 25.11.2019, matka rozšírila svoj návrh o zákaz styku návrhom o pozbavenie otca výkonu všetkých rodičovských práv k maloletému, ktoré bude v plnom rozsahu vykonávať matka.

4. Návrh na zákaz styku matka odôvodnila okrem iného tým, že styk otca s maloletým bol upravený rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 22P/350/2010-929 zo dňa 07.05.2014 v spojení s rozsudkom Krajského

súdu v Bratislave č. k. 11CoP 423/2004-981 zo dňa 05.05.2015. Doposiaľ sa realizoval aj nerealizoval styk otca s maloletým na základe jestvujúceho a aj skutkového stavu známeho tunajšiemu súdu z konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 17P/15/2016, v ktorom bol návrh otca na zmenu úpravy styku zamietnutý. Za účelom zlepšenia stavu a vzájomnej komunikácie rodičov nariadil tunajší súd uznesením pod sp. zn. 22P/52/2018 zo dňa 30.11.2018 rodičom výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu u G.. W. E.. Otec matke mesiac po vyhlásení rozhodnutia o zamietnutí návrhu otca na zmenu úpravy styku priniesol s oneskorením v zlom psychickom stave maloletého. Následne sa styk nerealizoval pre maloletého dôvodné obavy z nútenia a navádzania otcom. Situácia s psychickým nátlakom a vydieraním maloletého otcom sa zopakovala aj pri styku XX. - XX.XX.XXXX, keď otec verbalizoval matke, že maloletého jej nikdy nevráti, keď musela byť privolaná aj polícia. Otec maloletému uviedol, že ak odíde s matkou, urobí mu zo života peklo. Takéto „lámanie dieťaťa“ v zmysle vyjadrenia jeho ošetrojúcej psychiatricky môže viesť až k dokončenému suicidálnemu konaniu.

5. Tunajší súd rozsudkom, č. k. 22P/103/2019-223, zo dňa 18.12.2020, zakázal otcovi styk s maloletým C. P., nar. XX.XX.XXXX a zároveň zamietol návrh matky na pozbavenie výkonu rodičovských práv otca. Žiadnemu z účastníkov nepriznal na nárok na náhradu trov konania. Súd vec právne posúdil podľa § § 25ods. 3, § 26, § 28 ods. 1, 2, 3, § 38 ods. 1, 2, 4 Zákona č. 36/05 Z. z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len Zákon o rodine), § 121, § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 161/2015 Z. z. civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), čl. 9 ods. 3, čl. 18 Dohovoru o právach dieťa. Poukázal na výnimočnosť a vážnosť zásahu do výkonu rodičovských práv a povinností v prípade obmedzenia a zákazu styku rodiča s maloletým dieťaťom a po komplexnom zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že v záujme maloletého je, aby vyrastal vo vyrovnanej a zdravej atmosfére pokoja, stability a aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, rozumových a fyzických schopností, mravnému, morálnemu, duchovnému a sociálnemu rozvoju. Prihliadol na odporúčania pedopsychiatra a detského psychológa ochrániť maloletého pred stresovými situáciami, ktorými bol styk s otcom sprevádzaný, aj vzhľadom na preukázané diagnózy dieťaťa. Zo znaleckého posudku č. 29/2020 - Dodátkom k znaleckému posudku č. 22/2018 vypracovaného dňa 24.08.2020 znalcom z odboru psychológia, odvetvia klinická psychológia detí a dospelých, poradenská psychológia Mgr. C. J. mal za dostatočne preukázané, že tlak zo strany otca, ktorý vyústil do situácie, ktorá predchádzala zákazu styku najskôr na základe neodkladnej úpravy, bol pre maloletého nielen neurotizujúci, ale aj traumatizujúci, a jeho následkom došlo k narušeniu dôvery dieťaťa k otcovi. Za zásadné vyhodnotil podceňovanie problematiky duševného zdravia maloletého otcom, ktorý príznaky jeho zhoršenej adaptácie nesprávne považuje za následok starostlivosti matky. Konštatoval, že maloletý referuje negatívny až odmietavý postoj k otcovi, ktorý odôvodňuje nátlakovým štýlom jeho komunikácie, čo u maloletého potencuje obavné reakcie. Maloletý referoval subjektívnu spokojnosť s aktuálnym zákazom stretávania sa s otcom a detailne popisoval kritický zážitok pri poslednom realizovanom víkendovom stretnutí s otcom, ktorý ho odmietol odovzdať matke, subjektívne teda prežíval konanie otca ako ohrozujúce a diskomfortné a bol spokojný so stavom, keď sa nestýka s otcom a nie je vystavovaný zraňujúcim skúsenostiam v rámci rodičovskej rivalizácie. Súd mal za to, že u otca pretrváva podceňovanie, resp. popieranie problematiky psychickej instability a adaptačných porúch u maloletého, jeho postoj je dlhodobý nemenný a nesúladný so záujmami maloletého. Vyslovil názor, že možno očakávať, že pri poskytnutí odbornej pomoci (absolvovanie odborného poradenstva) sa náhľad otca na maloletého a komunikačný štýl otca voči matke i maloletému zmení. Odmietanie poradenstva otcom a problematiku spolupráca s ním znamenala, že bez využitia odbornej pomoci je u otca perspektívny predpoklad pretrvávanie negatívnych vplyvov a tendencií voči maloletému majúci za následok narušenie ich vzájomnej dôvery a obavné reakcie dieťaťa. Mal za preukázané závažné ohrozenie psychického zdravia maloletého aj v dôsledku konštatovaných možných suicidálnych tendencií v prípade vyvíjaného nátlaku na neho, s prihliadnutím na jeho aktuálny celkový duševný stav vyžadujúci si liečbu a terapiu, dokonca ohrozenie života dieťaťa. Zdôraznil, že obaja rodičia majú pre maloleté dieťa nezastupiteľné a dôležité miesto v jeho citovom živote bez ohľadu na kvalitu a úroveň vzájomných vzťahov medzi rodičmi, majú k nemu rovnaké práva a právom maloletého dieťaťa je, aby malo zabezpečený pravidelný kontakt s oboma rodičmi, avšak len za predpokladu, že sa dostatočne preukáže (v danom prípade), že otec neohrozuje zdravý psychický a fyzický vývin dieťaťa a maloletý pri realizácii styku s otcom nebude vystavený záťažovým, stresovým negatívnym vplyvom v dôsledku neschopnosti otca ovládať svoje správanie vo vzťahu k maloletému a k jeho matke. Mal za to, že v dôsledku nekritickej otca k vzniknutej situácii a odmietaniu podrobiť sa výchovnému opatreniu musí súd maloletého poskytnúť právnu ochranu, pretože útoky otca mali negatívny dopad na jeho zdravý vývin a pokiaľ otec nemienil

na seba pracovať, podrobiť sa odbornému poradenstvu, by jeho vplyv na maloletého mohol pôsobiť zraňujúco a zneisťujúco. Pobyt dieťaťa u otca by mohol s veľkou pravdepodobnosťou ohrozovať jeho zdravý fyzický a psychický vývin, keď otec ani svojím správaním nie je dobrým príkladom pre maloletého. Pri rozhodovaní vychádzal aj z výsledkov znaleckého dokazovania a zistenia znalca, že zo strany otca existuje riziko negatívneho dopadu na zdravý vývin maloletého, keďže otec mal aktuálne výrazne zníženú úroveň osobnostných dispozícií i rodičovských kompetencií potrebných pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o dieťa, prognosticky negatívnym faktorom bolo odmietanie spolupráce v rámci odborného poradenstva, keď z klinicko-psychologického hľadiska nedokázal dlhodobu primerane rešpektovať potreby dieťaťa, zabezpečovať ich uspokojovanie a postarať sa o zdravý fyzický a psychický vývin maloletého. Mal preukázané, že v záujme zdravého osobnostného vývinu maloletého existovali okolnosti vyžadujúce si jeho dočasné odlúčenie od otca, ktoré boli také závažné, že ochrana jeho záujmu vyvolala potrebu zákazu styku s otcom, ktorá ani po dlhšom čase trvania neodkladnej úpravy neodpadla, pretože výchova dieťaťa bola stykom s otcom narušovaná, ohrozovaná a zákaz styku bol v záujme maloletého dieťaťa aj s prihliadnutím na okolnosti ostatného styku, keď otec nedokázal žiadnym spôsobom prejavíť sebareflexiu a aktívnu účasťou na nariadenom odbornom poradenstve pracovať na korekcii vlastných negatívnych prejavov vo vzťahu k maloletému. Konštatoval, že výchovné pôsobenie matky, problémy maloletého vyplývajúce zo správy základnej školy, ktorú dieťa navštevuje, nie je možné dať do súvisu s nevhodným prístupom matky, ktorý v konaní nebol preukázaný. Mal za to, že problémy maloletého sa javia byť čiastočne zrejme aj geneticky determinované, pričom práve otec svojím doterajším negujúcim a zľahčujúcim prístupom k objektívnym odborným zisteniam vo vzťahu k zdravotnému stavu maloletého bránil efektívnemu zvládaniu jeho problémov. Zdôraznil, že súdna úprava styku nie je nemenná, pričom otec si musí uvedomiť svoje konanie voči maloletému, vyvíjanie tlaku na neho, nepopierať problematiku jeho psychickej instability, adaptačných porúch, podrobiť sa odbornému poradenstvu, pochopiť a prijať reálny stav maloletého. S prihliadnutím na zdravotný stav maloletého a momentálne otcove rodičovské zručnosti a schopnosti mal za preukázané trvanie zákonných dôvodov na zákaz styku otca s maloletým. Poukázal na to, že otec má zo strany súdu poskytnutý priestor nariadeným výchovným opatrením uznesením tunajšieho súdu č. k. 22P/52/2018-37 zo dňa 30.11.2018 a je na ňom, či dôjde u neho k posunu v jeho rodičovských kompetenciách. Pri rozhodovaní o návrhu na pozbavenie rodičovských práv a povinností otca na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru o jeho nedôvodnosti. Podrobne vysvetlil význam pojmu rodičovské práva a povinnosti k maloletému dieťaťu, právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, otázku zásahu do výkonu rodičovských práv a povinností (§ 38 Zákona o rodine), vysvetlil rozdiel medzi podstatnou a bežnou vecou týkajúcou sa maloletého dieťaťa. Dospel k záveru, že v posudzovanej veci bolo a je potrebné pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností ponechať právo zastupovať dieťa a spravovať jeho majetok obidvom rodičom. Neprihliadal na dôvody uvádzané matkou a to prípadné možné budúce správanie a konanie otca pri ďalšom rozhodovaní o maloletom (odmietanie návštevy v CPPP, odmietanie diagnostického pobytu) berúc do úvahy rozhodujúci stav v čase rozhodovania. Konštatoval, že z dokazovania nebolo preukázané, že zo strany otca ide o zneužívanie jeho rodičovských práv a povinností, prípadne, že ich zanedbávanie, čo sa týka dôvodov uvádzaných matkou maloletého dieťaťa. Uviedol, že matka sa mala pokúsiť o dohodu s otcom a nemala sa uspokojiť iba s jeho odmietavým stanoviskom a až po riadnom prediskutovaní medzi rodičmi v prípade pretrvávajúcej nezhody sa podľa § 35 Zákona o rodine mala obrátiť na súd, ktorú možnosť nemožno obísť pozbavením otca v jeho rodičovských právach, resp. ich obmedzením, na ktoré neboli splnené zákonné dôvody, keď závažné obmedzenie v jeho rodičovských právach predstavuje pre otca už samotný zákaz styku. Konštatoval, že záujem matky na to, aby sa vyhla konfrontácii s otcom nemôže byť vyšší ako záujem dieťaťa na tom, aby mohol byť zastupovaný otcom s poukazom na skutočnosť, že otec, napr. zabezpečil osobného asistenta maloletému zo strany školy, keď matka jednostranne ukončila terapiu maloletého vo Výskumnom ústave detskej psychológie a patopsychológie. Vyslovil, že o trovách znaleckého dokazovania rozhodne samostatným uznesením, keďže v čase vyhlásenia rozsudku nebola súdu známa jeho celková výška. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

6. Proti tomuto rozsudku čo do výroku o zákaze styku podal odvolanie otec, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alternatívne, aby vo veci nariadil znalecké dokazovanie a na základe jeho výsledkov rozhodol. Námietky otca ďalej smerovali k jeho porušeniu práva na spravodlivý proces, namietal rozpornosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia a jeho nepreskúmateľnosť, nevykonanie dôkazov, ktoré smerovali k vadám konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Otec Nesúhlasil so zákazom styku s maloletým, keďže ním dochádza k výraznému obmedzeniu jeho rodičovských práv, ktoré je prípustné

len z výnimočných dôvodov uvedených v ust. § 38 ods. 2 Zákona o rodine. Mal za to, že znaleckým dokazovaním a ani v konaní nebolo preukázané, že by žil trvalo neusporiadaným spôsobom života, svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonával vôbec, alebo že nezabezpečuje výchovu maloletého. Zdôraznil, že odborné poradenstvo G. W. E. neodmietol, zúčastnil sa ho v júli XXXX a súhlasil aj s jeho pokračovaním. Namietol, že správa z pohovoru a šetrenia pomerov zo dňa 26.11.2019 je jednostranná, vyhotovená v prospech matky, zaujatá voči nemu, keďže vychádza z výpovede matky. Za dôkaz zaujatosti voči nemu považoval konanie kolíznej opatrovníčky, ktorá neoprávnene zablokovala jeho email a jednala nedôstojne a manipulujúco. Dal do pozornosti komplexnú záverečnú správu o poskytovaných psychologických intervenciách zo dňa 18.12.2019, vypracovanú Výskumný ústavom detskej psychológie a psychopatológie, ktorá mapovala psychický stav maloletého, ktorý je závislý od zažitých udalostí, neprimeranej komunikácie medzi rodičmi a nedoriešenej situácie týkajúcej sa zmeny školy. Mal za zrejmé, že za psychický stav maloletého sú zodpovední obaja rodičia a nie len on. Súdu prvej inštancie vytykal, že v odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje hodnotenie správania matky napriek množstvu dôkazov, z ktorých vyplývajú vážne podozrenia o jej psychickom stave. Poprel pravdivosť a dôveryhodnosť tvrdení uvedených v úradnom zázname OR PZ v Pezinku zo dňa 02.06.2019. Poukázal na to, že súd prvej inštancie opomenul a neprihliadal na opakujúce sa porušovania úradného rozhodnutia zo strany matky, na svojvoľné odopieranie jeho styku s maloletým, nezaoberal sa vyjadrením C. T., psychiatricky, ktorá navrhovala zmenu výchovného prostredia maloletého, neprihliadal ani na opakovanú hospitalizáciu maloletého na psychiatrii, keď zbil matku a vulgárne jej nadával v čase, kedy sa ich vzájomný styk nerealizoval. Vyslovil názor, že súd ignoroval hodnotenia výsledkov, nevhodné správanie maloletého v škole a udalosti, ktoré sa odohrali v období v čase jeho zákazu styku s maloletým, kedy ho nemohol ovplyvniť.

7. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP 117/2021-297 zo dňa 28.10.2021 bol rozsudok súdu prvej inštancie v časti vo výroku o zákaze styku otca s maloletým zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie v nedostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie k tomu, aby mohol vo veci rozhodnúť a bez riadneho a dostatočného dokazovania nemohol svoj záver riadne odôvodniť. Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania vyplýva, že matka iniciovala konanie o zákaz styku otca s maloletým z dôvodu, že maloletý odmieta kontakt s otcom, styk určený rozhodnutím tamojšieho súdu, č. k. 22P/350/2010-929, zo dňa 07.05.2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/423/2004-981, z 05.05.2015, sa nerealizuje, pričom otec aj po vyhlásení rozhodnutia (rozsudok Okresného súdu Bratislava V, č.k. 17P/15/2016-467, zo dňa 05.04.2019), ktorým bol zamietnutý jeho návrh na rozšírenie styku, jej maloletého odovzdal v zlom psychickom stave, keď sa u neho prejavili dôvodné obavy z nútenia a navádzania otcom a situácia s psychickým nátlakom a vydieraním maloletého otcom sa zopakovala v júni 2019, keď sa otec vyhrážal matke, že s maloletým odíde a k incidentu bola nutná asistencia policajných orgánov. V priebehu konania uznesením č. k. 22P/109/2019-21, zo dňa 04.07.2019 Okresný súd Bratislava V, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/300/2019-70, zo dňa 16.09.2019, (potvrdzujúce rozhodnutie) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakázal styk otca s maloletým C. na čas do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 22/103/2019, t. j. konania o zákaz styku. Súd prvej inštancie správne postupoval, keď pristúpil k nariadeniu znaleckého dokazovania a prihliadol na situáciu v rodine, najmä s ohľadom na prežívanie maloletého, jeho psychické problémy, keď za zásadné považoval podceňovanie problematiky duševného zdravia maloletého otcom, ktorý príznaky zhoršenej adaptácie maloletého dával do súvisu s výkonom starostlivosti matky o neho. Súd prvej inštancie síce vychádzal pri rozhodovaní zo záverov, že maloletý referuje negatívny až odmietavý postoj k otcovi, dôvodiac nátlakovým štýlom jeho komunikácie, prezentuje subjektívnu spokojnosť s aktuálnym zákazom stretávania sa s otcom (v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia o dočasnom zákaze styku), keď súčasne uzavrel, že u otca pretrváva nemenný postoj vo vzťahu k odmietaniu spolupráce v rámci odborného poradenstva a popieraníu problematiky psychickej instability a adaptačných porúch u maloletého a zároveň vyslovil možnosť očakávať, že pri poskytnutí odbornej pomoci (absolvovanie odborného poradenstva) sa náhľad otca na maloletého a komunikačný štýl otca voči matke i maloletému zmení. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva záver o potrebe zastabilizovať situáciu v rodine zákazom styku maloletého s otcom s cieľom ochrany dieťaťa a jeho zdravia, a úvaha o poskytnutom priestore otcovi realizovať nariadené výchovné opatrenie (uznesenie tamojšieho súdu č. k. 22P/52/2018-37, zo dňa 30.11.2018), čím by sa posilnili jeho rodičovské kompetencie. V nadväznosti na uvedené, odvolací súd musel prihliadať na rozhodnutie súdu prvej inštancie zo dňa 31.03.2021, č. k. 22P/17/2021-13 (nariadené neodkladné opatrenie o odovzdaní

maloletého C. P. do starostlivosti zariadenia: D., Q. pre deti a rodiny D., D. liečebno-výchovné sanatórium v D.) a na uznesenie súdu prvej inštancie č. k. 22P/18/2021-61 zo dňa 21.05.2021, ktorým nariadil maloletému C. P. na účely zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva diagnostiku na dobu 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorý sa bude vykonávať v D., Q. pre deti a rodiny D., D. liečebno-výchovné sanatórium v D. (ust. § X7 ods. 2, 3 Zákona o rodine) a vo výroku II. zrušil neodkladné opatrenie spočívajúce v zákaze styku otca s maloletým nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava V, č. k. 22P/109/2019-21, zo dňa 04.07.2019. Hoci uvedené citované rozhodnutia boli vydané v priebehu odvolacieho konania z dôvodov naliehavej potreby neodkladnej úpravy pomerov v dôsledku dlhodobých a závažných výchovných problémov maloletého je nutné konštatovať, že nariadením neodkladného opatrenia č. k. 22P/18/2021-61, zo dňa 21.05.2021 bolo zrušené rozhodnutie súdu o dočasnom zákaze styku otca s maloletým. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že umiestnením maloletého do zariadenia došlo k zmene podmienok, keďže kontakty otca s maloletým budú pod kontrolou, monitorované, a tak maloletému môže byť poskytnutá neodkladná odborná pomoc či poradenstvo v prípade hypotetickej destabilizácie jeho psychického stavu, resp. jeho rozrušenia po kontaktoch s otcom, keď súčasne odpadá najväčší stresujúci faktor prezentovaný maloletým, a to obavy z možného zadržovania otcom. Súčasne súd prvej inštancie v rozhodnutí konštatuje, že aktuálna situácia umožňuje zastabilizovanie prostredia, nutnosť dodržiavania určitých pravidiel styku, možnosť rodičov zúčastniť sa na terapii a poradenstve, čo môže mať na rodinu pozitívny dopad v prípade využitia týchto možností. S ohľadom na predloženú priebežnú hodnotiacu správu Súkromného liečebno-výchovného sanatória, Centrum pre deti a rodiny D. zo dňa 10.08.2021, z ktorej obsahu vyplýva, že maloletému boli po zrušení zákazu styku s otcom nariadeného súdom, umožnené telefonáty s otcom za prítomnosti terapeuta a asistované návštevy v zariadení, pričom sa vyjadril, že počas letných prázdnin (povolené návštevy v domácom prostredí) trávil čas aj so svojím otcom. Danú okolnosť odvolací súd považoval za významnú a svedčiacu o potrebe prehodnotenia nevyhnutnosti tak závažného zásahu súdu do rodičovských práv otca, akým je zákaz styku s maloletým.

9. Odvolací súd dospel k záveru o potrebe poskytnúť priestor rodine na sanáciu vzťahu medzi otcom a maloletým s ohľadom najmä na psychické a výchovné problémy maloletého. Za situácie, keď sa kontakt otca s maloletým postupne obnovuje pod dohľadom odborníkov a za prísneho režimu zariadenia, v ktorom je dočasne umiestnený, a rodičom bolo ponúknuté odborné poradenstvo s dôrazom na nutnosť jeho využitia, je najmä vzhľadom na psychický stav maloletého potrebné vyhodnotiť priebeh nariadenej a maloletým absolvovanej odbornej diagnostiky, spoluprácu rodičov, najmä otca a až následne na základe takto vykonaného dokazovania opätovne rozhodnúť o návrhu matky na zákaz styku maloletého s otcom. Skutočnosť, že vzťah maloletého k otcovi sa narušil, príčiny tohto problému a možnú nápravu, nemožno za danej situácie, kedy súd prvej inštancie vydal dve protichodné rozhodnutia o styku otca s maloletým, resp. jeho zákaze a zrušení zákazu, ponechať bez riešenia tohto problému, navyiac, ak vzťah dieťaťa k otcovi má svoje pozitívne základy. Vzhľadom na zdravotný (psychický stav) maloletého a časové ohraničenie dĺžky jeho odbornej diagnostiky v zariadení (6 mesiacov), odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Spoločné zistenie, že kontakt rodiča s maloletým dieťaťom skutočne ohrozuje záujem dieťaťa, si zväčša vyžaduje spoluprácu súdu s odborníkmi z iných vedných odborov aj za využitia ust. § 37 Zákona o rodine. V danom prípade súd prvej inštancie postupoval v súlade s ust. § 37 ods. 2, 3 Zákona o rodine, keď maloletému uložil výchovné opatrenie pobytom v zariadení a jeho diagnostikou, ktorého výsledky, vrátane spolupráce otca, bude zohľadňovať a vyhodnocovať pri rozhodovaní v danej veci. Odvolací súd zohľadnil odvolacie námietky otca, keď z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva výrazný konflikt oboch rodičov spočívajúci nielen v konaní otca, ale aj matky, ktorý sa prejavil v prežívaní maloletého. Uvedené nesporne vyplýva aj zo správy Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, z 18.12.2019, ktorý poskytoval obojrodičom aj maloletému odborné poradenstvo, ktoré matka vo vzťahu k maloletému jednostranne ukončila, napriek jeho potrebe. Treba vziať v úvahu aj konštatovanie ústavu, že psychický stav maloletého je priamo závislý na neprimeranej komunikácii rodičov a v tom čase nedoriešenej situácii týkajúcej sa zmeny školy. Na potrebu odborného vedenia rodičov pri výchove maloletého a jeho kontakte s otcom upozornil aj súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí síce s konštatovaním, že otec nevyužil možnosť poradenstva, ktorú skutočnosť však otec spochybnil. V neposlednom rade odvolací súd prihliadol i na vyjadrenie znalca C. J., ktorý rovnako indikoval nutnosť terapie maloletého. Aj s prihliadnutím na okolnosti, ktoré nastali v priebehu odvolacieho konania, na závažnosť rozhodnutia o zákaze styku otca s maloletým, na nutnosť odborného ukončenia diagnostiky maloletého a potrebu rešpektovať jeho závery odvolací súd uzavrel, že je nanajvýš nevyhnutné s rodinou odborne pracovať za účelom dosiahnutia želaného stavu pre

maloletého a o návrhu matky rozhodnúť až na základe vyhodnotenia uloženého výchovného opatrenia, ktorého závery nie je možné aktuálne jednoznačne predpokladať (vo vzťahu k reakciám maloletého po ukončení diagnostiky a jeho návrate do domáceho prostredia a jeho psychický stav v kontakte s otcom po absolvovaní pobytu v diagnostickom centre). Skutočnosť, že maloletý odmietal otca z dôvodov vyššie uvedených a jeho prežívanie sa prejavilo v psychických a výchovných problémoch je nesporná. Rovnako je nepochybné, že prioritou pre danú rodinu bola odborná práca s ňou s cieľom nastavenia rodiny do režimu vyhovujúcemu a prospešnému v prvom rade pre maloleté dieťa. Pokiaľ otec neakceptoval potreby dieťaťa, jeho zdravotný stav a rodičia nedokázali kooperovať a rešpektovať rolu druhého rodiča vyvstala potreba v prvom rade diagnostiky maloletého a usmernenia rodičov a až následne bolo možné pristúpiť k rozhodnutiu o zákaze styku otca s maloletým, navyše ak situácia v rodine bola zastabilizovaná rozhodnutím o dočasnom zákaze styku otca s maloletým (neodkladným opatrením). V konečnom dôsledku nevyhnutnosť vážneho zásahu súdu do rodičovských práv otca zákazom styku s maloletým je otázna aj s poukazom na úradný záznam zo dňa 15.03.2021 vyhotovený na ÚPSVaR Bratislava, z ktorého vyplýva odporúčanie základnej školy a G. kliniky L. umiestniť maloletého do diagnostického centra a vyjadrenie ÚPSVaR vzťahujúce sa k otázke prezverenia maloletého do starostlivosti otca. S poukazom na uvedené, sa v danom prípade javí rozhodnutie súdu prvej inštancie ako predčasné z dôvodu, že v prípade úspešnej intervencie absolvovanej rodičmi a maloletým s ich aktívnym a pozitívnym prístupom, je predpoklad hľadania iných alternatív režimu styku otca s maloletým bez uloženia zákazu styku. Z uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil námietky otca vo vzťahu k nedostatočne vykonanému dokazovaniu a nesprávnemu právnemu posúdeniu veci za opodstatnené.

10. Odvolací súd z uvedených dôvodov podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom bude úlohou súdu znovu rozhodnúť o návrhu na zákaz styku otca s maloletým, doplniť dokazovanie zamerané na vyhodnotenie diagnostiky maloletého v SLVS Centrum pre deti a rodiny Senec a jej záverov a odporúčaní, vyhodnotiť súčinnosť a spoluprácu rodičov, najmä otca vo vzťahu k uloženému výchovnému opatreniu (podrobenie sa odbornému poradenstvu). V prípade, ak už súd prvej inštancie rodičom uložil výchovné opatrenie v inom konaní a toto prebieha, prípadne bolo ukončené, zohľadní jeho závery a výsledky použije ako podklad pri novom rozhodnutí. Súdu prvej inštancie uložil povinnosť doplniť dokazovanie zadovážením si aktuálnej správy pedopsychológa a psychiatra, v ktorých odbornej starostlivosti je maloletý evidovaný a ktorých navštevuje (vo vzťahu k odporúčaniam kontaktu s otcom) a ak vznikne potreba pristúpiť k zisťovaniu názoru maloletého (§ 38 CMP).

11. Podľa § 391 ods. 2 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

12. Podľa § 391 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené, je súd prvej inštancie názorom odvolacieho súdu viazaný v súlade s vyššie citovanými ustanoveniami § 391 CSP - t. j. doplnil dokazovanie zamerané na vyhodnotenie diagnostiky maloletého v SLVS Centrum pre deti a rodiny Senec, za účelom preverenia podrobovania sa otca odbornému poradenstvu, zadovážením si aktuálnej správy pedopsychológa a psychiatra maloletého.

14. Zo správy SLVS Centrum pre deti a rodiny Senec zo dňa 24.01.2022 vyplynulo, že rodičia neabsolvovali spoločnú intervenciu s maloletým v zariadení. Rozhovory s každým rodičom prebiehali individuálne, väčšinou telefonicky, v menšej miere aj osobne - nešlo však o cieleň a systematickú poradensko-terapeutickú prácu, ale skôr o informatívne rozhovory- Rodičia neprejavovali záujem o spoločné intervencie s maloletým, ani o párové poradenstvo. Pri prijatí bol počas adaptácie veľmi ľahko ovplyvniteľný, karhaný za nevhodné slová, bezpríčinné dotýkanie sa ostatných klientov, upozorňovanie na seba nevhodným spôsobom, mal veľmi slabé návyky a bol nesamostatný. Počas mája a júna 2021 v škole pracoval veľmi dobre aj bez pomoci učiteľa, na hodinách bol aktívny, počas prestávok nedisciplinovaný. Vzťah s matkou a jej rešpektovanie ako autority sa zlepšil, k otcovi mal ambivalentný postoj spôsobený otcovým správaním a komunikáciou s maloletým a matkou. Na prípadovej konferencii za účasti oboch rodičov sa všetci zhodli na ukončení pobytu maloletého v zariadení ku dňu 14.12.2021. Výsledky v škole a jeho príprava na vyučovanie sa zlepšili. Dosahované výsledky sú priemerné,

vzhľadom na diagnostikované vývinové poruchy a v minulosti zanedbané vzdelávanie ide o veľký pokrok s ďalším potenciálom na zlepšovanie. Maloletý dokázal v zariadení rešpektovať autoritu a pravidlá. A aj napriek účelovosti jeho správania došlo k významnej korekcii. Vzťah maloletého s matkou sa výrazne zlepšil - už nie je agresívny, aj v domácom prostredí rešpektoval nastavené pravidlá. Obmedzil kontakty s partou kamarátov. Vzhľad maloletého s otcom sa taktiež mierne zlepšil, hoci sú v ňom stále prítomné konflikty spôsobované autoritárskym správaním a nevhodnou komunikáciou otca, vyhýbavým správaním maloletého a otvoreným uprednostňovaním matky. Maloletý s matkou budú do zariadenia dochádzať na pravidelné konzultácie. Sociálna kurátorka navrhla rodičom absolvovať párové psychologické poradenstvo, s čím otec nesúhlasil. Zo záveru správy vyplýva, že v domácom prostredí bude nutné predovšetkým dôsledne dbať na dodržiavanie zavedených pravidiel a samostatné plnenie si školských povinností. Matka bola poučená o pretrvávajúcom riziku recidívy nevhodného správania a zanedbávania školských povinností v súvislosti s návrhom maloletého do domáceho prostredia v prípade, že sa jej nepodarí pravidlá nastavené v zariadení.

15. Z otcovho vyjadrenia zo dňa 01.03.2022 vyplýva, že matka nezvládala starostlivosť o dieťa, riaditeľ ZŠ B. mienil na ňu podať aj trestné oznámenie za zanedbanie starostlivosti o dieťa, maloletý bol vypočúvaný políciou, ocitol sa v nevhodnej partii. Otec bol počas pobytu maloletého v zariadení s ním v dennom telefonickom kontakte, riadne sa stretávali, aj počas víkendov, maloletý bol s otcom na dovolenke v Q.. Keď bol však cez víkend u matky, opäť bol v partii, po večeroch vonku, o čom matka klamala. Za január a február 2022 má 56 vymeškaných hodín v škole. Aktuálne si maloletý volí trávenie voľného času medzi rodičmi a partiou, kamaráti vyhrávajú, lebo u matky si môže robiť, čo chce. Iné záujmy maloletý nemá.

16. Zo správy C.. S. T., psychiatricky maloletého, zo dňa 11.02.22 vyplýva, že maloletý má diagnostikovanú poruchu aktivity a pozornosti, expresívnu poruchu reči, iné bližšie určené problémy súvisiace so skupinou primárnej starostlivosti, črty S. syndrómu, adaptačné poruchy. V čase vyšetrenia bol komunikatívny, eutýmne ladený, bez prejavov opozičného správania. Je ôsmak, opakuje triedu.

17. Zástupkyňa matky na pojednávaní konanom dňa 04.03.2022 uviedla, že vzhľadom na vývoj situácie na návrhu na zákaz styku otca s maloletým netrvá, tento berie v plnom rozsahu späť a žiada súd, aby konanie zastavil. Mala za to, že aktuálne by bolo najvhodnejšie ponechať kontakt maloletého s otcom bez akéhokoľvek obmedzenia tak, aby mal maloletý slobodu, o ktorej sa aj v predchádzajúcom konaní sám dožadoval. Zároveň žiadala, aby súčasne v rozhodnutí pristúpil k zrušeniu úpravy styku rozsudkom tunajšieho súdu 22P/350/2010-929 zo dňa 07.05.2014 v spojení s rozsudkom KS v BA č. k. 11CoP 423/2014-981 z 5.5.2015.

18. Právny zástupca otca uviedol, že otec aktuálne maloletého do kontaktu s ním nenúti, ani ho nútiť nemieni s prihliadnutím na vek maloletého, ako aj jeho špecifiká. Mal za to, že by bolo najvhodnejšie styk skutočne nemať upravený autoritatívnym rozhodnutím, a tiež požiadal o zrušenie výroku o styku rozhodnutia 22P/350/2010. Vzhľadom na predchádzajúce výchovné problémy a riziko recidívy súdu súčasne navrhol, aby nad výchovou maloletého nariadil dohľad. So zastavením konania o zákaze styku súhlasil.

19. Zástupca kolízneho opatrovníka uviedol, že s maloletým bol v stredu pred pojednávaním vykonaný pohovor, z ktorého vyplynulo, že jeho vzťah s otcom je naďalej silne narušený a rovnako považuje za vhodné ponechať styk otca s maloletým bez úpravy. S návrhom otca na nariadenie dohľadu súhlasil, pričom apeloval na potrebnú spoluprácu rodičov, ktorá je predpokladom priaznivého vývoja maloletého, keď spochybnil spôsob otcovej prezentácie. So zastavením konania o zákaze styku súhlasil.

20. Prokurátorka sa taktiež pripojila k návrhu, aby bol styk ponechaný bez úpravy, t. j. zrušiť predchádzajúci výrok súdu o styku. Súdu taktiež navrhla dohľad nad výchovou maloletého a so zastavením konania o zákaze styku súhlasila.

21. Podľa § 29 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP) navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

22. Podľa § 29 ods. 2 CMP súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať.

23. Podľa § 29 ods. 3 CMP súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

24. S ohľadom na skutočnosť, že matka ako navrhovateľka vzala svoj návrh na zákaz styku späť, kolízny opatrovník, zástupca otca a prokurátor súhlasili so zastavením konania o zákaz styku a súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý je potrebné v konaní o zákaz styku pokračovať, súd konanie o zákaze styku v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zastavil.

25. Dokazovaním bolo zistené, že rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 22P/350/2010-929 zo dňa 07.05.2014 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu Bratislava č. k. 11CoP/423/2014-981 zo dňa 05.05.2015 o styku otca s maloletým C. tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletým v každom párnom kalendárnom týždni od piatku 16.00 hodiny nepretržite do nedele 18.00 hodiny a v každom nepárnom kalendárnom týždni v stredu od 16.00 hodiny do 18.30 hodiny s výnimkou jarných, veľkonočných, letných a zimných prázdnin, v čase jarných prázdnin v každom párnom kalendárnom roku od ich prvého dňa 9.00 hodiny nepretržite do ich posledného dňa 18.00 hodiny, počas Veľkonočných sviatkov stretávať sa s maloletým každý nepárny rok od Veľkého piatku 9.00 hod do Veľkonočného pondelka 17.00 hod., v čase letných prázdnin v každom kalendárnom roku od 1. júla 9.00 hodiny nepretržite do 14. júla 19.00 hodiny a od 1. augusta 9.00 hodiny nepretržite do 14. augusta 19.00 hodiny a v čase zimných prázdnin v každom kalendárnom roku od 26.12. 9.00 hodiny nepretržite do 29.12. 19.00 hodiny s tým, že maloletého si prevezme od matky v mieste jej bydliska, kde jej ho následne aj odovzdá, pričom je matka povinná maloletého na styk riadne pripraviť.

26. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

27. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

28. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

29. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

30. Matka, zástupca otca i kolízny opatrovník navrhovali ponechať styk otca s maloletým bez úpravy. S ohľadom na obsah spisového materiálu má súd za to, že aktuálne neupravený styk otca s maloletým je v najlepšom záujme maloletého s ohľadom na jeho vek a špecifiká. Otec maloletého nenúti do kontaktu, tento ponecháva na maloletom a aj samotný maloletý žiadal, aby mu bola ponechaná sloboda čo do kontaktu s otcom. Od poslednej úpravy styku bolo zistené, že patologická komunikácia, resp. nekomunikácia medzi rodičmi je naďalej prítomná, otec odporúčanú párovú terapiu odmietol. Každý z rodičov má svoj diel zodpovednosti na vzniknutom stave, a teda v najlepšom záujme maloletého súladnom s návrhmi účastníkov je ponechať styk otca s maloletým neupravený.

31. Podľa § 37 ods. 2 písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

32. S ohľadom na pretrvávajúce problematické pomery v rodine ako aj výchovné problémy s maloletým dané jednak jeho špecifikami, ako aj nedostatočným zvládaním rodičovských kompetencií

zo strany oboch rodičov, súd rozhodol tak, ako je vo výroku tohto rozsudku obsiahnuté. Dohľad bude vykonávaný v súlade s vyššie citovaným zákonným ustanovením najmä za súčinnosti príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a pokiaľ dôjde k riadnemu zastabilizovaniu situácie maloletého a vhodnosti svojho vplyvu na maloletého z hľadiska jeho zdravého vývoja, bude možné rozhodnúť o jeho zrušení. Cieľom dohľadu bude zisťovať, či sa situácia maloletého nezhoršila, či rešpektuje nastavené pravidlá zariadením, či dosiahnutá korekcia správania maloletého aj v domácom prostredí je zachovaná a či dochádza k pozitívnemu posunu vo výchovných kompetenciách rodičov. V opačnom prípade, ak kolízny opatrovník zistí pretrvávanie problémov vo výchove dieťaťa, bude namieste uvažovať o efektívnejšom výchovnom opatrení.

33. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

34. O trovách konania (pred prvostupňovým súdom, ako aj pred odvolacím súdom) rozhodol súd podľa § 52 CMP tak, že účastníci nemajú nárok na náhradu trov konania.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné, nakoľko sa účastníci konania tohto svojho práva účinne v súlade s ust. § 368 Civilného sporového poriadku /CSP/ pred súdom vzdali.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 383 a nasl. Civilného mimosporového poriadku /CMP/.